

Sygn. akt II AKz 283/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Nita-Światłowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Iwona Goślińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Barbary Jasińskiej

po rozpoznaniu w sprawie

T. M.

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 1 lipca 2015 roku, sygn. akt III K 348/10

w przedmiocie przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

T. M. jest oskarżony o popełnienie dwóch przestępstw: z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. oraz z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Oskarżony został tymczasowo aresztowany postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z 7 kwietnia 2015 r., sygn. III K 348/10, które sprecyzowano postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z 21 maja 2015 r., sygn. III K 348/10, na okres dwóch miesięcy, tj. od 11 maja 2015 r. do 11 lipca 2015 roku. W uzasadnieniu postanowienia o zastosowaniu wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania wskazano, że powodem zastosowania tego środka zapobiegawczego było utrudnianie postępowania; oskarżony, pomimo prawidłowego zawiadomienia, nie stawiał się na wyznaczone terminy rozpraw. Wskazane powyżej postanowienie o zastosowaniu wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 26 maja 2015 r., sygn. II AKz 171/15, wydanym po rozpoznaniu zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego.

Postanowieniem z 1 lipca 2015 r., sygn. III K 348/10, Sąd Okręgowy w Krakowie postanowił przedłużyć stosowanie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego na okres dalszych dwóch miesięcy, tj. do 11 września 2015 r.

W uzasadnieniu powołanego powyżej postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 1 lipca 2015 r. stwierdzono, że „nadal zachodzą wszystkie okoliczności, które wcześniej uzasadniały zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec T. M.. Zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci przesłuchanych świadków oraz w postaci dokumentów, wykazał z dużym prawdopodobieństwem, iż oskarżony dopuścił się obu zarzucanych mu czynów”.

W dalszej części uzasadnienia Sądu Okręgowego wskazano, że w dniu, w którym postanowiono o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego, sąd „nie mógł prowadzić rozprawy, a tym samym postępowania dowodowego z uwagi na brak zgody oskarżyciela posiłkowego, którego pełnomocnik nie stawiał się, a Sąd nie dysponował dowodem zawiadomienia”.

W ocenie Sądu I instancji, w sprawie spełniona jest zarówno ogólna podstawa stosowania tymczasowego aresztowania, jak i szczególne przesłanki tego środka zapobiegawczego.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca oskarżonego zarzucając zaskarżonemu postanowieniu obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a w szczególności:

- 1) art. 249 § 1 k.p.k. w związku z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającą na błędnym przyjęciu, że zachodzi konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania stosując w tym celu w dalszym ciągu najsurowszy środek zapobiegawczy podczas, gdy oskarżony swoim zachowaniem nie zamierza utrudniać postępowania, o czym świadczy fakt złożenia przez niego oświadczenia o wyrażeniu zgody na prowadzenie rozprawy pod jego nieobecność;
- 2) art. 257 § 1 k.p.k. przez naruszenie zasady minimalizacji środków zapobiegawczych i dalsze stosowanie wobec oskarżonego najsurowszego środka zapobiegawczego, pomimo, że postępowanie jest na etapie końcowym, a złożone przez oskarżonego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania pod jego nieobecność wyklucza możliwość odroczenia rozprawy ze względu na jego niestawiennictwo; nie ma zatem potrzeby dalszego stosowania tymczasowego aresztowania dla zabezpieczenia prawidłowego toku procesu.

Ze względu na wskazane uchybienia obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego o charakterze nieizolacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że decyzja procesowa o przedłużeniu tymczasowego aresztowania T. M. zapadła ze względu na utrzymywanie się powodów zastosowania tego środka zapobiegawczego, wyłuszczonych przez Sąd Okręgowy w Krakowie w postanowieniu z 7 kwietnia 2015 r., sygn. III K 348/10.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny stwierdził, że merytoryczną ocenę zarzutów podniesionych w zażaleniu obrońcy należało poprzedzić rozstrzygnięciem problemów intertemporalnych wiążących się z tym, że w dniu, w którym zapadło orzeczenie Sądu I instancji, tj. 1 lipca 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.; dalej: ustawa nowelizująca).

Zgodnie z art. 27 ustawy nowelizującej kolizje czasowe pomiędzy przepisami poprzednio obowiązującymi a przepisami obowiązującymi w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą, co do zasady są rozstrzygane w oparciu o zasadę bezpośredniego stosowania ustawy nowej; przepisy ustaw wymienionych w art. 1-26 ustawy nowelizującej (w tym przepisy Kodeksu postępowania karnego) w brzmieniu nadanym tą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli ta ustawa nie przewiduje odrębnego uregulowania. W odniesieniu do uregulowań odnoszących się do środków zapobiegawczych, w tym do tymczasowego aresztowania, ustawa nowelizująca nie przewiduje odstępstwa od zasady bezpośredniego stosowania nowego prawa. Przeciwnie, zawarte w niej uregulowania szczególnie podkreślają znaczenie tej zasady w odniesieniu do tymczasowego aresztowania (por. w szczególności art. 35 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej).

W niniejszej sprawie, zarówno w czasie orzekania przez Sąd I instancji, jak i w czasie orzekania przez Sąd Apelacyjny w przedmiocie zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego na postanowienie o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania, obowiązują przepisy Kodeksu postępowania karnego w brzmieniu nadanym przez ustawę nowelizującą. Uregulowania obowiązujące w zmodyfikowanym brzmieniu stanowiły zatem w niniejszej sprawie zarówno podstawę prawną zaskarżonego postanowienia, jak i podstawę prawną oceny jego zasadności dokonanej przez Sąd Apelacyjny.

Przechodząc do kwestii merytorycznych Sąd Apelacyjny stwierdził, co następuje.

Określając ogólną podstawę stosowania środków zapobiegawczych art. 249 § 1 k.p.k. stanowi, że środki te można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a wyjątkowo także w celu zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa; można je stosować tylko wtedy, gdy zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo. Dodatkowa limitacja stosowania tymczasowego aresztowania wynika z art. 258 § 1-4 k.p.k., które określają szczególne podstawy tego środka zapobiegawczego.

Podkreślenia wymaga, że przedłużanie tymczasowego aresztowania jest decyzją procesową autonomiczną wobec tej, która została podjęta w czasie orzekania w przedmiocie zastosowania tego środka zapobiegawczego. Konieczne jest tu zatem weryfikacja przesłanek zarówno z art. 249 k.p.k., jak i z art. 258 k.p.k.

Uzasadniając podstawę ogólną przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania w niniejszej sprawie Sąd I instancji wskazał: „W ocenie Sądu nadal zachodzą wszystkie okoliczności, które wcześniej uzasadniały zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec T. M.. Zebrany bowiem w sprawie materiał dowodowy w postaci przesłuchania świadków oraz w postaci dokumentów, wykazał z dużym prawdopodobieństwem, iż oskarżony dopuścił się obu zarzucanych mu czynów”.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie powołano również bezpośrednio argumentów, które wskazywałyby na występowanie w sprawie szczególnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania. W odniesieniu do podstaw szczególnych tego środka zapobiegawczego Sąd I instancji stwierdził: „W ocenie Sądu nadal zachodzi w stosunku do oskarżonego, uzasadniona i realna obawa, iż przebywając na wolności będzie utrudniał postępowanie karne, a wbrew twierdzeniom obrońcy, zastosowanie środków zapobiegawczych typu wolnościowego jest niewystarczające, gdyż takowe były już stosowane w tej sprawie – poręczenie majątkowe, dozór Policji i zakaz opuszczania kraju. Ponadto, co już wielokrotnie podnoszono w tej sprawie, obietnice składane przez oskarżonego nie zasługują na wiarę. Należy bowiem chociażby zauważyć, że obiecywał on od dnia 5.09.2011 r. naprawienie szkody pokrzywdzonym, czego do chwili obecnej praktycznie nie uczynił, gdyż dopiero w miesiącu czerwcu 2015 r. wpłacił na rzecz dwóch pokrzywdzonych kwoty po 10 000 zł., co stanowi symboliczną kwotę biorąc pod uwagę wysokość tychże szkód, jak również datę ich wyrządzenia”.

Mając na uwadze ten fragment przywołanego powyżej uzasadnienia Sądu I instancji, w którym mowa jest o tym, że zdaniem Sądu Okręgowego „nadal zachodzi w stosunku do oskarżonego, uzasadniona i realna obawa, iż przebywając na wolności będzie utrudniał postępowanie karne” należy stwierdzić, co następuje.

W uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 7 kwietnia 2015 r., sygn. III K 348/10, na mocy którego zastosowano wobec oskarżonego tymczasowe aresztowanie, jako podstawę szczególną uzasadniającą sięgnięcie po ten środek zapobiegawczy wskazano względ na postawę oskarżonego, który nie stawiając się na wyznaczone terminy rozpraw swoim zachowaniem utrudnia postępowanie. Jak już przy tym wskazano powyżej, w zaskarżonym postanowieniu Sąd Okręgowy w Krakowie nie powołał bezpośrednio okoliczności wskazujących na występowanie w sprawie przesłanki szczególnej przedłużania tymczasowego aresztowania. W tym zakresie odwołał się jedynie do ustaleń poczynionych w tym zakresie we wskazanym powyżej postanowieniu z 7 kwietnia 2015 r., na mocy którego wobec oskarżonego zastosowano tymczasowe aresztowanie. Ze względu na odwołanie się w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia do stanu, który uzasadniał zastosowanie wobec oskarżonego

tymczasowego aresztowania przyjęć należało, że przesłankę szczególną tego środka zapobiegawczego Sąd I instancji nadal wiąże wyłącznie z tą okolicznością, że oskarżony nie stawiał się na kolejne terminy rozpraw, na które był wzywany.

Notoryczne niestawiennictwo oskarżonego na rozprawę jest okolicznością uzasadniającą stosowanie tymczasowego aresztowania na podstawie art. 249 § 1 kpk i art. 258 § 1 pkt 2 kpk (por. także wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Stasburgu z 27 sierpnia 1992 r. w sprawie T.przeciwko Francji, skarga nr 12850/87).

Mając na uwadze, że przesłanką szczególną, którą Sąd I instancji uzasadnił przedłużenie tymczasowego aresztowania w niniejszej sprawie jest utrudnianie postępowania przez niestawiennictwo oskarżonego na wyznaczane terminy rozpraw, Sąd Apelacyjny stwierdza, że od 1 lipca 2015 r., tj. od dnia, w którym wydane zostało zaskarżone postanowienie, art. 374 § 1 k.p.k. odnoszący się do kwestii obecności oskarżonego na rozprawie w postępowaniu głównym obowiązuje w zmodyfikowanym brzmieniu (vide art. 27 oraz art. 36 ustawy nowelizującej). Zgodnie z tym przepisem: „Oskarżony ma prawo brać udział w rozprawie. Przewodniczący lub sąd może uznać jego obecność za obowiązkową”.

W świetle przepisów Kodeksu postępowania karnego w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą, obowiązującą od 1 lipca 2015 r., obecność oskarżonego na rozprawie jest co do zasady jego prawem, a nie obowiązkiem. Tymczasem w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd I instancji nie zawarł żadnych treści, które wskazywałyby na to, że prawo oskarżonego do obecności na rozprawie przekształca w jego obowiązek tak, jak to stanowi 374 § 1 zdanie drugie k.p.k. Odwołanie się przez Sąd Okręgowy do stanu, który istniał w czasie wydania postanowienia o zastosowaniu tego środka zapobiegawczego niczego w tym zakresie nie wnosi, skoro postanowienie to zapadło 7 kwietnia 2015 r., a aktualne uregulowanie odnoszące się do obecności oskarżonego na rozprawie obowiązują od 1 lipca 2015 r.

Jeżeliby nawet przyjęć, że Sąd I instancji decydując o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego konkludentnie uznał jego obecność na rozprawie za niezbędną (co skądinąd w świetle art. 374 § 1 k.p.k. nie wydaje się dopuszczalne), to postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania nie może się ostać także z innych powodów.

Niezależnie bowiem od powyższego krytycznego odnotowania wymaga, że Sąd Okręgowy nie powołał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia żadnych argumentów, które usprawiedliwiłyby przedłużenie stosowania środka zapobiegawczego w świetle art. 258 § 4 k.p.k. Ten przepis, obowiązujący od 1 lipca 2015 r., czyli od dnia, w którym orzekł w niniejszej sprawie Sąd I instancji, wyraża zasadę adekwatności tymczasowego aresztowania (por. J. Skorupka (w:) Kodeks postępowania karnego. Komentarz, J. Skorupka (red.), Warszawa 2015, s. 606); decydując o zastosowaniu/przedłużeniu środka zapobiegawczego, w tym tymczasowego aresztowania, należy uwzględnić rodzaj i charakter obaw wymienionych w art. 258 § 1-3 k.p.k., przyjętych za podstawę zastosowania/przedłużenia środka zapobiegawczego oraz nasilenie ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania w danym stadium.

Art. 258 § 4 k.p.k., wyrażający zasadę adekwatności środka zapobiegawczego do stadium postępowania, został dodany do Kodeksu postępowania karnego w ślad za orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, w którym od dawna werbalizowano nakaz uwzględniania przy ocenie stosowania i przedłużania tymczasowego aresztowania dynamicznej sytuacji procesowej, która powoduje, że przesłanki, którymi można było zasadnie usprawiedliwić wiążącą się z tym środkiem zapobiegawczym ingerencje w wolność oskarżonego, na dalszych etapach postępowania mogą nie występować (wymienić tu należy w szczególności wyroki: z 27 sierpnia 1992 r. w sprawie T.przeciwko Francji, skarga nr 12850/97; z 12 grudnia 1991 r. w sprawie T.przeciwko Niemcom, skarga nr 11894/85 oraz z 11 października 2005 r. w sprawie B.przeciwko Polsce; por. także wyroku ETPC odnoszące się do konieczności dostosowania dolegliwości wiążącej się z wykonywaniem tymczasowego aresztowania do zmiennej sytuacji w postępowaniu: z 28 września 2000 r. w sprawie M.przeciwko Włochom (skarga nr 25498/94); z 12 listopada 2002 r. w sprawie P.przeciwko Polsce (skarga nr 26761/95); z 28 listopada 2002 r. w sprawie L.przeciwko Łotwie (skarga nr 58442/00); z 3 grudnia 2002 r. w sprawie N.przeciwko Polsce (skarga nr 30218/96); z 3 kwietnia 2003 r. w sprawie K.przeciwko Polsce (skarga nr 31583/96); z 11 października 2005 r. w sprawie B.przeciwko Polsce (skarga

nr 37444/97); z 18 stycznia 2007 r. w sprawie E.przeciwko Łotwie (skarga nr 73819/01); z 20 maja 2008 r. w sprawie F.przeciwko Polsce (skarga nr 55470/00); z 20 maja 2008 r. w sprawie G.przeciwko Turcji (skarga nr 16330/02); z 4 listopada 2008 r. w sprawie E. K.przeciwko Polsce (skarga nr 12269/02). Por. także wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2 lipca 2009 r., sygn. K 1/07, OTK ZU nr 7/A/2009, poz. 104).

Mając na uwadze powyższe, krytycznego odnotowania wymaga, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji przedłużając stosowanie wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania nie uzasadnił potrzeby utrzymywania najsurowszego środka zapobiegawczego w kontekście zmieniających się realiów procesowych. Jak już wskazano powyżej, w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie zostały zawarte jakiegokolwiek rozważania dotyczące konieczności utrzymywania najsurowszego środka zapobiegawczego pomimo zmiany normatywnej, obowiązującej już w czasie orzekania przez Sąd I instancji, a powodującej, że obecność na rozprawie stała się co do zasady prawem, a nie obowiązkiem oskarżonego. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie wykazano nadto przyczyn, dla których na tym konkretnie etapie postępowania sądowego, toczącego się od grudnia 2010 r., obecność oskarżonego na rozprawie jest niezbędna w stopniu uzasadniającym zabezpieczenie jej najsurowszym środkiem zapobiegawczym. To, że konieczność zapewnienia obecności oskarżonego na rozprawie była okolicznością uzasadniającą zastosowanie tymczasowego aresztowania nie oznacza, że ta okoliczność automatycznie aktualizuje się także na dalszych etapach postępowania i automatycznie niejako usprawiedliwia przedłużenie stosowania tego środka zapobiegawczego.

Rozpoznając wniesione zażalenie należało również krytycznie ustosunkować się do tego fragmentu uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, w którym Sąd I instancji, w kontekście argumentów wskazujących na niemożność poprzestania wobec oskarżonego na wolnościowym środku zapobiegawczym, stwierdza: „(...) obietnice oskarżonego nie zasługują na wiarę. Należy bowiem chociażby zauważyć, że obiecywał on od dnia 5.09.2011 r. naprawienie szkody pokrzywdzonym, czego do chwili obecnej praktycznie nie uczynił, gdyż dopiero w miesiącu czerwcu 2015 r. wpłacił na rzecz dwóch pokrzywdzonych kwoty po 10 000 zł, co stanowi symboliczną kwotę biorąc pod uwagę wysokość tychże szkód, jak również datę ich wyrządzenia”.

Fakt, skądinąd wysoce naganny, że oskarżony nie wywiązał się dotychczas ze zobowiązań cywilnoprawnych wobec pokrzywdzonych przestępstwem, nie stanowi okoliczności, którą można uzasadnić przedłużenie tymczasowego aresztowania. Powołanie się na nią w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia jest wysoce niefortunne i sugeruje, że decyzja procesowa w kwestii przedłużenia tymczasowego aresztowania nie zapadła dla realizacji celu w postaci zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.

Mając na uwadze ten niefortunny fragment uzasadnienia, Sąd Apelacyjny przypomina, że posługiwanie się tymczasowym aresztowaniem jako środkiem represji wobec oskarżonego jest niedopuszczalne. Jednoznacznie wskazuje na to zarówno art. 249 § 1 k.p.k., statuujący ogólną podstawę tymczasowego aresztowania, jak i art. 258 k.p.k., wskazujący przesłanki szczególne stosowania/przedłużania tego środka zapobiegawczego. Podkreślenia wymaga, że uregulowania gwarancyjne, limitujące dopuszczalność sięgania po tymczasowe aresztowanie zawarte są nie tylko na płaszczyźnie ustawowej, ale także w przepisach rangi konstytucyjnej i konwencyjnej. Na szczególną uwagę zasługuje tu art. 41 Konstytucji, zgodnie z którym: „Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie”. W kontekście tej gwarancji konstytucyjnej, w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, że celem tymczasowego aresztowania nie jest ukaranie sprawcy przestępstwa. Tymczasowe aresztowanie służy realizacji celów, dla których ten środek zastosowano, a w szczególności zabezpieczeniu prawidłowego toku postępowania karnego. Należy więc ściśle odróżnić tę instytucję prawną od kary pozbawienia wolności, co wyklucza możliwość posługiwania się tymczasowym aresztowaniem jako środkiem szybkiej represji (por. także wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 22 lipca 2008 r., sygn. K 24/07, OTK ZU nr 6/A/2008, poz. 110; z 10 lipca 2008 r., sygn. SK 17/07, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 78 oraz z 7 października 2008 r., sygn. P 30/07 (OTK ZU nr 8/A/2008, poz. 135). Pozbawienie wolności w wypadku tymczasowego aresztowania jest następstwem środka zapobiegawczego zastosowanego wobec osoby podejrzanej, ewentualnie oskarżonej, ale nie skazanej prawomocnym wyrokiem sądowym. Osoba tymczasowo aresztowania korzysta zatem z konstytucyjnej ochrony płynącej z zasady domniemania niewinności (art. 42 ust. 3 Konstytucji). Przypomnienia wymaga tu stanowisko zawarte w Tymczasowej Rezolucji KM/ResDH (2007)75,

dotyczącej wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: ETPC), przyjętej przez Komitet Ministrów 6 czerwca 2007 r., w której stwierdzono, że: „utrzymywanie tymczasowego aresztowania jest uzasadnione jedynie wówczas, jeśli zachodzą szczególne wskazania wynikające z wymogu ochrony interesu publicznego, które, pomimo istnienia domniemania niewinności, przeważają nad zasadą poszanowania dla wolności osobistej jednostki” (por. także wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 lipca 2009 r., sygn. SK 46/08, OTK ZU nr 7/A/2009, poz. 109).

Okoliczności uzasadniającej przedłużenie w niniejszej sprawie tymczasowego aresztowania nie może również stanowić to, że na rozprawie, podczas której Sąd I instancji wydał zaskarżone postanowienie, nie było możliwe prowadzenie postępowania dowodowego ze względu na niestawiennictwo pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego przy braku dowodu doręczenia mu zawiadomienia o terminie rozprawy. Okoliczność ta nie została w żaden sposób zawiniona przez oskarżonego. Powołanie się na nią w uzasadnieniu postanowienia o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania jest zatem wysoce niefortunne.

Zarówno przy stosowaniu, jak i przy przedłużaniu tymczasowego aresztowania konieczne jest wykazanie konieczności jego stosowania dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania (vide art. 249 § 1 k.p.k. oraz art. 258 § 4 k.p.k.; por. także wyroki ETPC: w sprawie Ł.przeciwko Polsce z 23 czerwca 2005 r., skarga nr 44722/98 oraz w sprawie Z.przeciwko Polsce, skarga nr 32501/09). Jak wskazano powyżej, w niniejszej sprawie wymóg ten nie został spełniony.

Odwołując się w zaskarżonym postanowieniu do okoliczności, które uzasadniały zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego, Sąd I instancji wyłączną podstawą szczególną przedłużenia tego środka zapobiegawczego uczynił wzgląd na zapewnienie obecności oskarżonego na rozprawie, wobec stwierdzonego uprzednio kilkakrotnie niestawiennictwa. Mając to na uwadze, jak również ze względu na zmianę normatywną obowiązującą od 1 lipca 2015 r., która obecność oskarżonego na rozprawie czyni, co do zasady jego prawem, Sąd Apelacyjny stwierdza, że aktualnie dla realizacji celu wskazanego przez Sąd I instancji w sprawie nie są spełnione przesłanki nie tylko tymczasowego aresztowania, ale także przesłanki wolnościowych środków zapobiegawczych.

Być może wobec oskarżonego możliwe byłoby uzasadnienie przedłużenia tymczasowego aresztowania innymi okolicznościami aniżeli te, do których niezasadnie nawiązano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, jednak Sąd Apelacyjny, jako instancja kontrolna, nie może wyręczać Sądu I instancji w ich poszukiwaniu. Taki zabieg prowadziłby bowiem do nieuprawnionego obejścia gwarancyjnych przepisów odnoszących się do zaskarżalności postanowienia o zastosowaniu/przedłużeniu tymczasowego aresztowania.

Mając na uwadze wszystkie powyższe argumenty, orzeczono jak na wstępie.